

فصل اول

فعالیت ۱ صفحه : ۳

الف : جلوه ها و شکلها یی از احساس مسولیت ، تعاون ، همکاری ، کمک به همدیگرو همفکری برای حل مشکلات
ب : احساس وظیفه و مسولیت و کمک کردن و پیدا کردن راه چاره برای حل مشکل و شرایط سخت و بد پیش آمده
پ : در ماجرای اول دوره درمان احمداقا طول می کشید - هزینه اش بیشتر می شد - علی از نظر درسی ضعیف میشد
در نتیجه خانواده احمد اقا دچار مشکلات فراوان دیگری نیز می شد . در ماجرای دوم بوی بدو نامطبوع زباله هاشهرک را فرامی گرفت و سبب بیماری مردم می شد در نتیجه اهالی شهرک دچار مشکلات فراوان دیگری نیز میشدند .

ت : خیر - او لا وظیفه ی انسانی ماست که در حل مشکلات به یکدیگر کمک کنیم و دوما ممکن است روزی برای خودما نیز چنین اتفاقی پیش بیاید و توقع و انتظار کمک داشته باشیم ، پس با کمک کردن ما احساس تنها یی نخواهند کرد و با کم شدن مشکلات به آینده امیدوار خواهند شد .

فعالیت ۲ صفحه : ۶

خیر زیرا کارها بر دوش یک نفر می افتد و او نیز بخارط تنها بودن باید تلاش بیشتری بکند تا همه کارها را بخوبی کمک درسی به خواهر و برادر کوچکتر - همکاری درهنگام پذیرایی از میهمان ها کمک درسی به خواهر و برادر کوچکتر - همکاری درهنگام پذیرایی از میهمان ها انجام دهد ، در نتیجه ناتوان و مریض شده و سبب مشکلات و بی نظمی بیشتری در خانواده می شود اما با تقسیم کارها و وظایف احساس مفید بودن افراد شکل گرفته وعدالت رعایت می شود

فعالیت ۳ صفحه : ۶

خرید برای خانه - نظافت منزل - چیدن وسایل خانه - آماده کردن غذا و چایی - نگهداری از کوچکترها - کمک درسی به خواهر و برادر کوچکتر - همکاری درهنگام پذیرایی از میهمانها

فعالیت ۴ صفحه : ۶

همکاری در جابجایی وسایل سنگین همسایه ها □ تزیین و چراغانی کردن محله دراعیاد و مراسمات مختلف □ کمک به سالمندان و معلولان - کمک مالی و معنوی به مستمندان و فقیران محله □ مراقبت از اموال عمومی

فعالیت ۵ صفحه : ۶

مساجد □ حسینیه ها □ دفاتر شوراهای اسلامی و شورای حل اختلاف - پایگاه بسیج □ خانه های ریش سفیدان و معتمدان محل

فعالیت ۶ صفحه : ۶

خودخواهی □ دنیا طلبی □ وسوسه های شیطانی □ ناتوانی در برقراری روابط صحیح □ عدم همدلی □ عدم روحیه تعاون و همکاری □ نداشتن مهارت و آموزشهای لازم و کافی در تعاونی ها □ حسادت و عداوت

فعالیت ۱ صفحه : ۷

افزايش و ايجاد روحیه‌ی نیکوکاری - تمايل به کارهای نیک و خدا پسندانه
انجام بهتر فريضه‌ها و واجبات ديني
بخشودگی گناهان و برخورداری از اجر معنوی - افزايش مال و برکت روزی -
آرامش خاطر و ...

فعالیت ۲ صفحه : ۷

جلوگیری از اختلافات و در گيری های افراد و خانواده‌ها - ايجاد صلح و
ساژش میان مردم - رسیدگی به جاده‌ها و سایر امکانات مورد نیاز روستاهای
و مناطق محروم - پرداخت دیه‌ی جرایم غیر عمد - حمایت از خانواده‌های
زندانیان - کمک به مناطق زلزله‌زده و سیل‌زده

فعالیت ۳ صفحه : ۸ بر عهده‌ی دانش آموز است . اما میتوان با مختصر
توضیحی مکان مشخصی را يادآوری کرد.

فعالیت ۴ صفحه : ۸

به مادیات نباید دل بست چون با انجام کارهای نیک تنها ياد و نام نیک
است که می‌ماند عاقبت به خیر بودن و ماندگار بودن نام نیک - بقول
سعدی : سعدیا مرد نکونام نمیرد هرگز . و ...

فعالیت ۵ کاربرگه شماره ۱ صفحه : ۸ بستگی به علاقه و سلیقه دانش آموز
۵ اارد

فعالیت ۶ صفحه : ۱۱ بر عهده‌ی دانش آموز است . اما میتوان با مختصر
توضیحی مکان مشخصی را يادآوری کرد.

فعالیت ۷ صفحه : ۱۱

برخورداری از کسب سود و منافع مشترک - حل مشکلات اقتصادی
اعضاوايجاد رفاه و زندگی بهتر اعضا برخورداری از اجر معنوی و بذل و
بخشنوش و نبودن فقر مادی و معنوی .

فصل دوام

فعالیت ۱ صفحه : ۱۵

حجت الاسلام دکتر حسن روحانی - با رأی مستقیم مردم - ۷ نفر بودند که ۲ نفرشان انصراف دادند .

فعالیت ۲ صفحه - ۱۳۹۶ بعدی - ۱۳۹۲

اگر در آن زمان ۱۸ سال داشته باشند طبق قانون می توانند .

فعالیت ۳ صفحه : ۱۷ به ترتیب : راه و شهر سازی - فرهنگ و ارشاد اسلامی - بهداشت و درمان و آموزش پزشکی نیرو .

فعالیت ۱ و ۲ صفحه :

۲۲ باراهنمایی دبیر دانش آموزان برنامه و فعالیت دلخواه خود را انجام دهنده

فعالیت ۳ کاربرگه شماره ۲ صفحه : ۲۱

۱- اعلام داوطلب شدن - ۲- تأیید صلاحیت - ۳- شرکت در تبلیغات - ۴- انتخاب شدن با کسب حداکثر آرا - ۵- تنفیذ - ۶- تحلیف - ۷- انتخاب وزیران و معرفی آنها به مجلس .

۲:

اوزارت آموزش و پرورش ۲ وزارت بهداشت ۳ وزارت امور خارجه ۴ وزارت جهاد کشاورزی - ۵ وزارت ورزش و نوجوانان ۶ وزارت علوم و تحقیقات و فناوری ۷ وزارت نیرو ۸ وزارت صنعت و معدن و تجارت

فعالیت ۴ صفحه : ۲۱

سبب وابستگی کشور به نفت یا تک محصولی شدن میشود که در مواقع بحرانی مانند نوسانات قیمت جهانی یا تحریم و جنگ با کاهش درآمد و مشکلات اقتصادی زیادی رو برو خواهد شد . باید با همت و توانایی علمی جوانان و دانشمندان و با تکیه بر علم و فناوری روز و با فعالیتهايی در زمینه کشاورزی و صنعت ، و با حمایت از تولیدات داخلی و ملی صادرات غیر نفتی و تولیدات داخلی را افزایش داد تا از وابستگی و تک محصولی شدن دور شد .

بکار بیندیم صفحه : ۲۲

به زبان دانش آموز مانند نمونه : از بین بردن محرومیت و فاصله طبقاتی - برقراری آرامش و امنیت - ایجاد استغال - مهار تورم و برقراری ثبات اقتصادی - افزایش سطح فرهنگ و آگاهی مردم - رشد و پیشرفت کشور در سطح بین المللی

فصل سوم

فعالیت ۱ ص: ۲۴

با عنوان مثال استقلال طلبی یا شک و تردید

بله ، هرچه از والدین خود فاصله می گیرم تمایل به طغیان و مخالفت در من زیاد می شود " استقلال طلبی " و با شکو تردید احساس دلهره و نداشتن اعتماد به نفس .
وارد نشدن به جمع ها و موقعیتهای اجتماعی غیر اجباری - داشتن اعتماد به نفس و شناخت واقعی خود
برنامه ریزی مناسب با مشورت افراد موفق - توجه به نصیحتهای والدین

فعالیت ۲ ص: ۲۵

الف : اهداف کوتاه مدت : گرفتن نمرات خوب در پایان ترم - قبولی در آخر سال - خرید لپ تاپ یا تبلت آموزش خوشنویسی و زبان انگلیسی و مراحل مقدماتی کامپیوتر تا یکی دو سال آینده اهداف بلند مدت : رفتن به دانشگاه و تحصیل در رشته مورد نظر - داشتن یک شرکت و یا کارخانه داشتن یک شغل مناسب و دلخواه - خرید یک خانه مسکونی - انجام یک ازدواج موفق . ب : بله با داشتن تلاش و پشتکار مناسب و توکل به خدا و برنامه ریزی صحیح و اولویت بندی مناسب کارها . ج : بطور مستقیم : والدین - خواهر و برادر بزرگتر - مریبان و معلمان و مشاور مدرس و مشاوره با افراد موفق و بامهارت در هر یک از این کارها . بطور غیر مستقیم : شناسایی استعدادها و توانایی خود - اعتماد به نفس و اعتماد کامل و توکل به خداوند .

فعالیت ۳ ص: ۲۶

الف : سریع اورا به بیمارستان بردند اما به هوش نیامد و نیروی انتظامی بپرام را دستگیر کرد : خانواده بپرام : نگرانی از وضعیت نامعلوم آینده بپرام - هزینه بیمارستان و رفت و آمد خانواده و از کار وزندگی افتادنشان . خانواده حامد که از یکطرف نگران وضعیت بپرام بودند و از طرفی نگران بدنام شدن حامد در محله . ج : توب را دوباره پس می داد و می خواست که تکرار نکنند و در صورت تکرار با خانواده آنها صحبت می کرد واژولیای آنها و والدین خود کمک می گرفت و مقداری در مورد عواقب خشمگین شدن خود نیز فکر می کرد

فعالیت ۴ ص: ۲۶

خیر ناخشنودی در ما احساس بد بوجود آورده و ما را وادار به انجام عمل بد می کند در این هنگام هورمونی در مغز ترشح کرده و سبب افزایش ضربان قلب و فشار خون و گرفتگی عضلات می شود و در نتیجه با از دست دادن تمرکز حواس خود با صدای بلند فریاد زده و نسی توانیم بدرستی تصعیم بگیریم .

فعالیت ۵ ص: ۲۸

مانند نمونه : حضرت علی (ع) : خشم با دیوانگی آغاز می شود و با پشیمانی پایان می یابد .

فعالیت عکاربرگ شماره ۳ ص: ۲۸

بطور کلی بهتر است بوعده دانش آموز گذاشته شود ، اما شیوه های احتمالی :
موقعیت : ۱

بهتر است با در گشایی موجود و با آراعش کامل علت را از پدر پرس و جو کنند و منتظر فرصت مناسب باشند

موقعیت : ۲ ممکن است قبل از او به یکی دیگه هم گفته باشد ، پس نباید عصبانی شود بلکه با خونسردی ناراحتی خود را بیان کرده و منتظر واکنش او باشد : ضمناً باید در انتخاب دوست هم دقت کند تا دوست رازداری باشد

موقعیت : ۳

با قبول اشتباه خود معذرت خواهی کند و قول دهد در مرتب کردن فایلها به او کمک کند و اشتباه خود را جبران کند

موقعیت : ۴

سعی کند تا از او دور شده و به محض رسیدن به خانه پدر و مادرش را مطلع کند تا با والدین او صحبت کند

فعالیت ۷ ص : ۲۸

خیر - با این کار بر مشکلات زندگی خود و خانواده می افزاید و خودش را کلافه کرده و دیگر نمی تواند براحتی ازدست و دام اعتیاد خلاص شود و به لحاظ جسمی و روحی آسیب شدیدی به خود وارد می کند.

فعالیت ۸ ص : ۲۸

نهگفتن، یعنی وقتی ما نمیخواهیم مطلبی را بپذیریم با استفاده از این مهارت، بدون آن که به خود و دیگران آسیبی برسانیم، مقاومت و نه گفتمنام را به راحتی ابراز کنیم. پس باید با بیان دلیل در برابر خواسته های نادرست دیگران بتوانیم به راحتی مقاومت کرده و نه بگوییم

جهت راهنمایی بیشتر : علت های زیادی در مشکل "نه گفتن" افراد نقش دارد، از جمله :

- دلسوزی کردن برای طرف مقابل و تصور اینکه اگر نه بگویید، شاید هیچ کس دیگر نخواهد یا نتواند به او کمک کند و در نتیجه ممکن است کارش راه نیافتد. تصور اینکه اگر نه بگویید، طرف مقابل دیگرا را دوست نخواهد داشت

- اعتقاد به اینکه اگر از درخواست دیگران سر باز زند، آدم بد و خودخواهی محسوب شود

- ترس از دست دادن رابطه با فرد مقابل؛ که هیچکدام به هیچ وجه درست و مورد قبول کسی نیست

فعالیت ۳ ص : ۲۸

علل فردی : مانند نداشتن آگاهی کافی خود فرد :

راه حل : با دانستن عواملی که فرد را در معرض خطر اعتیاد قرار می دهد، می توان افراد در معرض خطر راشناسایی کرد و برای پیشگیری از ابتلای آنان به اعتیاد، برنامه ریزی های دقیق و مؤثر انجام داد.

علل خانوادگی : مانند بی توجهی والدین به تربیت فرزندان :

راه حل : با تأکید بر ارزش های خانوادگی و محکم کردن پایه های خانواده و همچنین والدین باید ارتباط با فرزندانشان را بپسند و به آن ها استقلال رأی و دخالت در امر تصمیم گیری بدهد.

علل اجتماعی : مانند دسترسی آسان به مواد مخدر - نابرابری های اقتصادی و اجتماعی

راه حل : ایجاد زمینه ای اشتغال برای همه اقسام جامعه - ارتقای فرهنگی افراد جامعه - کنترل شدید مرزهای کشور.

فعالیت ۱۲ ص : ۲۲

بدهی کلی - کثیفی و آشفتگی - بیماریهای دهان و دندان - عفونت دستگاه تنفسی فوقانی - اختلالات پوستی

اختلالات عصبی و سناختی - اختلالات خواب و هذیان گویی - تهوع - بیوست - مشکلات شغلی و تحصیلی - تداخل

دارویی - خشونت در خانواده - طلاق - کاهش در آمدو فقر - بیکفاایتی در انجام وظایف خانوادگی - غفلت

از فرزندان - ضعف پایبندی به اصول اخلاقی و مذهبی - بی خانمانی شوبيکاري - انواع جرائم مثل سرقت

فعالیت ۱۱ ص : ۲۳

بخاطر : جلوگیری از پیامدهای ذکر شده در فعالیت شماره ۱۲ مانند فروپاشی خانواده ها و اختلالات خانوادگی جلوگیری از بی تعلمی و نابسامانی واژ بین رفتن سرمایه ملی و نیروهای انسانی و اقتصادی جامعه .

مهمنترین وظیفه‌ی والدین مراقبت و تربیت صحیح فرزندان و تحويل آنها به جامعه است . بخاطر انجام این مسؤولیت مهم باید مواظب باشند.

فعالیت شماره ۲ صفحه : ۳۲

ارتباط با خدا و یاد او با دعا کردن و نماز خواندن انسان را آرام کرده و از وسوسه‌های شیطانی باز می‌دارد در آیه ۴۵ سوره عنکبوت : **إِنَّ الْصَّلَاةَ تَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرُ** : همانانماز (انسانرا) از فحشا و منکر باز میدارد.

فعالیت شماره ۳ صفحه : ۳۲

روزهداری - پیاداشتن نمازdraول وقت - تلاوت قرآن و تدبیر در معانی آن - مداومت بر عمل خلاف تمایل نفسانی . پرهیز از پرخوابی ، پرخوری و پر صحبت کردن ، بیکاری ، تنبی و هر آنچه اراده را سست می‌کند . اشتغال به فعالیتهای سخت و دشوار - خونسردی در برخورد با مسائل - ایمان داشتن به پیروزی و مهارت نه گفتن - هر عملی را به محض خطوریه ذهن انجام دهید و بیهده لحظه بعد حواله ندهید . مجالست بالفراد صاحب ذوق و هنر - خواندن کتب زندگی نامه بزرگان و عبرت از زندگی آنها . دوری از دل مشغولی به کارهای روزمره و عبیث و بیهوده و پرهیز از روزمرگی در کارها . ورزش‌های روح افزایاندشنا ، کوهنوردی ، بیابان گردی و

فعالیت شماره ۴ صفحه : ۳۳

گفتگوی مسالمت آمیز با صاحب چک به همراه ریش سفید و یا از طریق شورای حل اختلاف و بدنبال آن مراجعه بهدادگاه و مشاوره با یک مشاور حقوقی و نهایتاً طرح شکایت با استفاده از یک وکیل مناسب .

فعالیت شماره ۵ صفحه : ۳۳

در موقعیت افحاشی واقعی و قدرت نمایی صورت گرفته و مجازات دارد ، باید شکایت کیفری طرح شود در موقعیت ۲ غصب عنوان شده و مجازات دارد ، باید شکایت کیفری طرح شود

فعالیت شماره ۶ صفحه : ۳۳

ممکن است با آسیب رساندن به خود و دیگران سبب افزایش اختلافات و آشفتگی و بی‌نظمی شوند . برای مثال درمورد فعالیت شماره ۴ : اگر صاحب چک و فروشنده خودسرانه درگیر شوند ممکن است خسارت وارده از مبلغ چک هم بیشتر شود و اعتبار و آبروی فروشنده برود و صاحب چک از کار و زندگیش بماند

به کار بیندیم صفحه : ۳۴

التجمن مبارزه با مواد مخدر : نوشتن روزنامه دیواری یا مقاله‌ای با موضوع خطر و تهدیدات مواد مخدر برگزاری سخنرانی توسط مدیر و مشاور - نمایش فیلم و تئاتر با موضوع افیون یا بلای خانمان سوز : ۳ تماس با شماره ۱۲ (یا ارسال پیامک سامانه ۱۱۲۱۲۲) اوکیل کسی است که در رشته‌ی حقوق درس خوانده و به قوانین آشناست و پروانه‌ی (اجازه نامه) وکالت دارد و به قوانین آشنایی کامل دارد و طی قراردادی با موکل خود به مسائل شکایت شده رسیدگی می‌کند تا حقی پایمال نشود و در صدور حکم عادلانه به قاضی کمکی شود .

فصل جبارم

فعالیت شماره ۱ صفحه : ۳۷

جهت انجام این فعالیت باید انواع رسانه ها را بدانیم :

- ارسانه کلامی مانند زبان : اعلام نحوه دادن نمرات مستمری توسط معلم در کلاس
- ۲ رسانه چاپی یا نوشتاری مانند علائم، کتابها، روزنامه ها و مجلات: خواندن خبری از مجله رشد
- ۳ رسانه های الکترونیکی مانند : تلفن، رادیو، تلویزیون، اینترنت
مانند نمونه دریافت پیامک از طریق تلفن - شنیدن خبری از رادیو - دریافت مطالبی از طریق ایمیل

فعالیت شماره ۲ صفحه : ۳۹

الف : - اختراع ماشین چاپ در قرن پانزدهم میلادی توسط گوتنبرگ آلمانی

- استفاده از الکتریسیته و اختراع تلگراف در سال ۱۸۴۲ میلادی توسط مورس و اختراع تلفن توسط کراهامبل به سال ۱۸۷۶ میلادی

۳ به وجود امدن ارتباطات بی سیم و اختراع رادیو در سال ۱۸۳۵ توسط مارکنی ایتالیایی

- ۴ اختراع سینما و تلویزیون و به راه افتادن شبکه ها و استگاه های تلویزیونی و ماهواره ای
ب : باور و درایانه به زندگی پسر، انقلابی در ذخیره اطلاعات به وجود آمد هاست.

ماهواره ها جم زیادی از اطلاعات را بدون آنکه به سیم نیاز باشداز جایی به جای دیگر کرده زمین منتقل می کنند ماهواره ها امکان استفاده از تلفن همراه، شبکه های تلویزیونی و اینترنت را فراهم می کنند.

فعالیت شماره ۳ صفحه : ۳۹

از اتفاقات جهان اطراف و حال و احوال هم دیگر بی خبر می ماندیم

- تبادل اطلاعات و فناوری و اختراعات و کارهای اداری و آموزشی به کندی صورت می گرفت

فِصْلُ بَنْجَمٍ

۳. پیروی کورکورانه مشرکان از عقاید آباء و اجدای؛ مخالفت آشکار اسلام با افکار و عقاید جاهلی؛ به خطر افتادن منافع اقتصادی اشراف مکه با گروش برده‌گان و فقیران به اسلام؛ به خطر افتادن مقام و موقعیت سیاسی و اجتماعی سران مشرک.

۴. تطمیع پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) با مال و مقام؛ تهدید و آزار و اذیت رسول خدا؛ تهمت زنی و دشنامگویی به رسول خدا؛ منصرف کردن ابوطالب از پشتیبانی پیامبر؛ آزار و شکنجه مسلمانان تا سرحد مرگ؛ تحریم اقتصادی و اجتماعی مسلمانان؛ توطئه برای قتل پیامبر

۵. مشرکان پیماننامه تحریم اجتماعی و اقتصادی مسلمانان را درون صندوقچه‌های در کعبه نهادند. پس از سه سال پیامبر اسلام با اشاره فرشته وحی خبر داد که آن پیماننامه را موریانه خورده است و تنها عبارت «باصفک اللهم» از آن باقی مانده است.

مسرکان وقتی صندوقچه را گشودند با شگفتی درسی خبر رسول خدا را دریافتند و ناگزیر شدند دست از محاصره بردارند و مسلمانان به زندگی عادی خود بازگردند و این یک پیروزی بزرگ برای آنان به شمار میرفت.

۶. پیماننامه های پیامبر با مردم یشرب (عقبه اول و دوم)؛ توطئه مشرکان برای قتل حضرت محمد (صلی الله....)

۷. مهاجرت پیامبر از مکه به مدینه مبنای تاریخ و تقویم مسلمانان قرار گرفت و از آن زمان تا کنون ۱۴۳۳ سال شمسی و ۱۴۳۵ سال قمری میگذرد.

- اصرار امام علی(ع) بر عمل به قآن و سنت پیامبر و اجرای کامل عدالت اسلامی.
- فتنه جویی سه گروه ژرودت اندوزان(ناکثین) . ریاست طلبان(فاسطین) و ساده ندیشان(مارقین یا خوارج)

فصل ششم

۲۰. یکی از علل مهم نابودی ابومسلم خراسانی و خاندان برمکیان از سوی خلفای عباسی (منصور و هارون) با وجود خدمتیکه اینان به عباسیان کردند:

الف) ترس از نفوذ و قدرت روز افزون آنها بود. خلفا وجود چنین افراد قدرتمندی را خطری برای حکومت و قدرت خود تصور میکردند.

ب) رقبا و دشمنان ابومسلم و برمکیان در دربار عباسیان نیز مرتب عليه آنها مشغول توطئه و دسیسه بودند.

۱۳. ایران، عربستان، شام، فلسطین، مصر، لیبی و الجزایر ۳- مرکز خلافت: بغداد.

۴- الف) شباهتها:

۱- هر دو حکومت، از طریق نامشروع به قدرت رسیدند؛

۲- معاویه با نیرنگ، زور شمشیر و خریدن افراد با نفوذ، خلیفه شد؛ عباسیان نیز با فریب و طرح دروغین شعار حکومت آل محمد قدرت را به دست گرفتند.

۳- امویان و عباسیان هر دو خلافت را در خاندان خود موروثی کردند.

۴- آنها در خشونت و ظلم نسبت به مخالفان به خصوص شیعیان و اهل بیت علیهم السلام دست کمی از یکدیگر نداشتند.

۵- هر دوی آنها نسبت به اجرای اصول و ارزش‌های اسلامی‌بی توجه و یا کم توجه بودند.

ب) تفاوت‌ها:

Abbasian سیاست قوم گرایی امویان و برتری دادن اعراب نسبت به ایرانیان را ادامه ندادند، از این رو، در دوران خلافت‌آنان مقام و موقعیت سیاسی و اجتماعی ایرانیان مسلمانان ارتقا یافت و موفق شدند به مناصب بالای حکومتی مثل وزارت، حکومت ولایات و فرماندهی سپاه دست یابند.

۱- خیر؛ زیرا برخی از این سلسله‌ها مانند طاهریان و سامانیان با فرمان و یا با تأیید خلیفه عباسی به قدرت رسیدند و خود راوفادار و مطیع خلافت نشان میدادند. با این حال، در اداره قلمرو خود استقلال کامل داشتند و مانع دخالت خلیفه و عواملان در درون قلمرو خود میشدند؛ اما حکومتهای صفاریان، علویان، آلبویه و آلزیار (زیاریان) بدون اجازه و تأیید خلیفه حکومت و قدرت را به دست گرفتند.

روابط این حکومتها اغلب با خلافت عباسی خصمانه بود. یعقوب لیث صفاری به عراق لشکرکشی کرد و قصد داشت بغداد مرکز خلافت را تصرف کند، اما موفق به این کار نشد علویان پیرو مذهب شیعه بودند و خلافت عباسی را غاصب می‌شمردند و از آن اطاعت نمی‌کردند. آل بویه دیگر سلسله ایرانی موفق شد بغداد را تصرف کند و خلفای عباسی را حدود یک قرن تحت تسلط سیاسی خود درآورد.

۳- این متن به روشنی بیانگر بی اعتمادی و دشمنی است که یعقوب لیث صفاری با خلافت عباسی داشت و از این رو به جنگ سپاه خلیفه رفت، اما توفیقی نصیب او نشد.

۰. ۷دانشآموزان را راهنمایی کنید که برای اجرای این فعالیت، متن درس، نقشه‌ها و نمودار خط زمان را به دقت مرور نمایند.

فصل هفتم

۱- زیرا سلجوقیان

- الف) موفق شدند بر سرزمینهای وسیعی که شامل بخش عمده فلات ایران و مناطق همچو از مرزهای چینتا دریای مدیترانه میشد، مسلط شوند.
- ب) حکومتی نیرومند را به وجود آورند.
- ج) در دوران سلجوقیان تشکیلات و نظام دیوانی منظم و گسترش ای در ایران شکل گرفت.
- د) قدرت و ثبات سیاسی، کشاورزی و بازرگانی رونق خوبی گرفت؛
- ه) شهرنشینی گسترش یافت و شهرهای بزرگ و آبادی پا به عرصه نهادند؛ و) معماری، صنایع دستی و بسیاری از رشته‌های هنر شکوفا شدند.

۰ ۳ سلجوقیان با شکست امپراتوری روم شرقی در جنگ ملازگرد، بر بخش وسیعی از آسیای صغیر (ترکیه امروزی و سوریه) مسلط شدند؛

به دلیل تسلط سیاسی طولانی سلجوقیان بر منطقه آسیای صغیر، آثار و بناهای زیادی از آن دوره بر جا مانده است.

۵- علل اقتصادی: گسترش فقر، گرسنگی، بیماری‌های خطرناک و قحطی در اروپا، و افزایش رفاه و رونق اقتصادی و تجاری در قلمرو اسلامی

علل سیاسی: حاکمیت مطلق گلپسا بر جوامع اروپایی و دیدگاه منفی آنان نسبت به اسلام- پیشرفت نظامی سلجوقیان در اروپا و نگرانی اروپاییان از این مسئله- ضعف و فروپاشی امپراتور روم شرقی- توسعه طلبی و زیاده خواهی تجاری شهرهای ایتالیا

فصل هشتم

-خیر؛ زیرا مغولان به رهبری چنگیز متحدد شده و قدرت زیادی به دست آورده بودند. آنها پس از فتح چین و ترکستانشروت بسیاری کسب کردند و در پی آن بودند که به دیگر سرزمینهای آباد و ثروتمند نیز هجوم آورند. قتلاعضای کاروانتجاری مغول توسط حکومت خوارزمشاهیان به چنگیز خان بهانه مناسبی داد که به ایران حمله کند

-۲

الف- علتهای مربوط به مبدأ(مغولستان و مغولان): افزایش جمعیت قبایل مغول؛ قدرتمندی قبایل متحدد پس از اتحاد؛ روحیه جنگجویی و خشونت مغولان؛ داشتن رهبری مصمم و با اراده آهنگین مانند چنگیز خان؛ انگیزه نیرومند مغولان برای فتح سرزمینهای دیگر پس از موفقیت در فتح چین

ب - علتهای مربوط به مقصد (ایران و خوارزمشاهیان): ضعف حکومت خوارزمشاهیان و تسلط نداشتن بر فرمانروایان محلی؛ دشمنی و ستمی با خلافت عباسی؛ سیاست جنگی نادرست سلطان محمد خوارزمشاه.

فصل نهم

فعالیت ۱- ص ۱۰۷

- ۱- آسیا: ۴۳۸۲۰۰۰ کیلومتر مربع
- ۲- قاره آمریکا (شمالی و جنوبی): ۴۲۳۳۰۰۰ ک.م.-
- ۳- افریقا: ۳۷۰۰۰ ک.م. ۴- قطب جنوب ۱۳۷۲۰۰۰ ک.م. ۵- اروپا: ۱۸۰۰۰ ک.م.
- ۶- استرالیا واقیانوسیه: ۹۰۰۸۵۰۰ ک.م.

فعالیت ۳ - ص ۱۱۰

بیش از ۷۰۰۰ جزیره . توضیح: مجموعه جزیره‌های فیلیپین از شمار بسیار زیادی جزیره کوچک و بزرگ تشکیل شده‌است که بر روی هم ۳۳۰ هزار کیلومتر مربع وسعت دارند یعنی کمتر از یک پنجم خاک ایران. بیش از نیمی از خاک آن را جنگل فرا گرفته‌است. این جزایر که تعداد آنها به ۷۱۰۷ جزیره میرسد عموماً در سه گروه بزرگ طبقه‌بندی می‌شوند. این سه مجموعه جزیره عبارتند از: لوزون، میندانائو، و ویسایا.

دو جزیره لوزون و میندانائو مجموعاً ۶۶/۶۶ درصد کل مساحت فیلیپین را شامل می‌شوند. از ۷۰۳۷ جزیره فیلیپین فقط ۳۳۰ جزیره مسکونی است و در این بین فقط یازده جزیره به صورت عمده جمعیت ساکنی دارد و فقط ۷۷۳ جزیره دارای نامی خاص هستند.

کشور فیلیپین بطور کلی در محاصره آبهای اقیانوس آرام و دریای چین جنوبی قرار دارد، و سیعینترین دریاچه‌های آن عبارتند از، لاگونا در غرب جزیره لوزون و تاآل در مرکز آن دو دریاچه لانائو و دریاچه سوریاگو نیز در جزیره میندانائو است [۱].

بزرگترین رودهای این کشور شامل کاگایان و پاکساهان در جزیره‌های لوزون و رودهای پالانگی و آگوسان در جزیره میندانائو جریان دارد. مرتفعترین قله آن کوه آپو به ارتفاع ۲۵۴۰ متر است. آب و هوا فیلیپین گرمسیری دریایی با رطوبت زیاد است و در طول سال همواره با طوفان و بارانهای موسمی روبرو هستند و به خاطره همین بارانهای سیل آسا تقریباً ۶۵۳ آین جزایر را جنگلهای سرسیز استوایی فرا گرفته‌است. دمای هوا بین ۳۰-۳۵ درجه متغیر است و رطوبت نیز از ۶۶ تا ۶۲۳ هم میرسد. وقوع زمینلرزه در این جزایر پدیدهای معمولی به شمار می‌آید. فرمانروایی داشت.

فعالیت ۴ - ص ۱۱۲ :

به علت ارتفاع بسیار زیاد.

توضیح: تبت در جنوب غربی چین و بر سرحد شمالی نپال واقع است و آنرا از جهت ارتفاعی که از سطح دریا دارد، بام دنیا گویند چون بزرگترین و مرتفعترین فلات آسیا و جهان است که در میان بزرگترین و معظمترین رشته‌کوههای جهان قرار دارد و فلاتی است لم بزرع و ارتفاع متوسط آن از سطح دریا ۵۳۳۳ متر است.

(ارتفاع قله دماوند از سطح دریا ۵۶۵۳ متر است). جنوب آنرا کوههای بسیار بلند هیمالیا فراگرفته است.

کوههای مرتفع دیگری از آن جمله در جنوب غربی و آلتین تاغ در شمال و تیان شان در شمال شرقی این سرزمین واقع است. وسعت آن ۵,۳۳۳,۰۰۰ کیلومتر مربع و دارای ۷۵,۰۰۰ تن سکنه است. پایتخت آن شهر مذهبی «لهاسا» است و «دالایی لاما» بر آن فرمانروایی داشت. با آنکه رودهای عظیمی از این منطقه سرچشمه می‌گیرد با این وجود در داخل این کشور رودهای برکه‌های قابل توجه و مورد استفاده کمتر وجود دارد و مخصوصاً بر اثر یخ‌بندان بودن کمتر به کار کشاورزی می‌آید. رودهای مهم آن عبارتند از: «اندوس» و «تسانگ پو» رود اخیر چون وارد سرحد هند و پرمه شود «براهمماپوترا» نام دارد.

فلات تبت با مساحتی برابر غرب اروپا و با متوسط ارتفاع ۵۵۳۳ متر در شمال هیمالیا قرار دارد. سرزمینی کوهستانی، خشک و سرد؛ معروف به بام دنیا. فلات تبت پهنه‌های در حدود ۱۰۰۰ کیلومتر را فراگرفته است. به آن در زبان‌زد «بام جهان» می‌گویند، زیرا بلندترین و گسترده‌ترین فلات در جهان است که پهناهی برابر ۲,۵ میلیون کیلومتر مربع (کمابیش ۵ برابر اندازه کشور فرانسه) دارد. فلات تبت را رشته‌کوههای بلندی فراگرفته است.

فعالیت ۵ - ص ۱۱۲ :

اقیانوس آرام واقیانوس هند

فعالیت ۶ - ص ۱۱۲ :

به علت بدخوردیه مانع بسیار بلندی به نام رشته کوه های هیمالیا که نمی توانند از آنها عبور کنند.

فعالیت ۷ - ص ۱۱۲ :

به علت نزدیکی به خط استوا که بیشتر روزهای سال از تابش عمودی آفتاب بهره می برد. و همچنین نزدیک بودن به آب های گرم.

فعالیت ۸ - ص ۱۱۲ :

بادهای غربی - ۲ بادهای مدیترانه ای - ۳ بادهای گرم و خشک جنوب و جنوب غربی - ۴ بادهای موسمی در قسمت کوچکی از جنوبشرقی کشور.

الف) به علت ارتفاع مناسب و زمین های جلگه ای و حاصلخیز- آب و هوای گرم و مرطوب- پوششگاهی سرسیز وابوه- بارندگی فراوان
 ب) آسیای شمال شرقی- آسیای مرکزی- فلات تبت- عربستان- فلات ایران- قسمت داخلی آناتولی زیرا: دوری از دریاها و بادهای باران آور- قرار گرفتن در داخل کوه های بلند

فعالیت ۲-ص ۱۱۸:

تاریخی و فرهنگی- تصویر ۲-مسجد تاج محل (مروارید معماری ایرانی) در هند: از پرآوازه‌ترین بناهای جهان و آرامگاه زیبا و باشکوهی است که در نزدیکی شهر آگرہ و در ۰۲۲ کیلومتری جنوب دهلی تو پایاخته شده است و یکی از عجایب هفتگانه جدید دنیا به شمار می‌رود. این بنا به دستور شاه جهان، پنجمین امپراتور گورکانی هند به منظور پادبود همسر ایرانی تبارش، بنام ارجمند بانو بیگم مشهور به ممتاز محل که در سال ۱۳۶۱م در سفری جنگی به هنگام وضع حمل فوت کرد بنا شده است. خود شاه جهان نیز بعد از همانجا به خاک سپرده شد.

همانطور که مشخص است، نام این بنا ایرانی است. این ساختمان بر پایه مخلوطی از معماری ایرانی، هندی و اسلامی بنا شده است و در ساخت آن ۲۲۲۰ هنرمند و معمار از نقاط مختلف آسیا به خصوص ایران، شبه قاره هند، آسیای میانه و آناتولی شرکت داشته اند. آغاز ساخت تاج محل سال ۱۳۶۰م (۱۲۰۱ش) بوده و در سال ۱۳۰۱م (۱۲۰۱ش) تکمیل شده است. احمد لاهوری و برادرش استاد حمید لاهوری (سده یازدهم هجری) سرمهuarان ایرانی سازنده تاج محل در هندوستان بوده‌اند. در برخی متون نیز از عیسی خان شیرازی و امامت خان شیرازی طغراویس، که هردو ایرانی بوده‌اند نام برد شده است. کهگویا خوشنویسی کتبیه‌های در و دیوارهای تاج محل به امامت خان واگذار شده بوده است.

تصویر ۴- (دیوار چین Great Wall of China) این دیوار بزرگ را برای حفاظت چین در مقابل مهاجمان مغول ساختند. تقریباً در سال ۰۳ قبیل از میلاد، چین را به ایالت کوچکی تقسیم کردند.

پادشاه شی هوانگ تی (shin huang TI) میکردند. از ترس اینکه میادا آنها در هر زمان به چین حمله ور شوند، پادشاه برای حفاظت کشور در مقابل خطر دستور داد تا دیوار بزرگ چین را بنا کنند؛ بنابرایند دیواری ساختند که از شای کوان (shah kuan) (پوهای خلیج پوای) (pohai) شروع شده و به چایکومان (kakus) کاسو) رسید.

سریازان گشتی از طریق جاده‌ای که در امتداد دیوار بود علامت هایی را به سرعت ارسال می کردند. در این زمان طول دیوار چین به ۲۲۲۰ کیلومتر می رسید. در سلسله هان پس از سلسله چین طول دیوار به ۱۲ هزار کیلومتر رسید. در تاریخ دو هزار و اندی ساله چین، حکمرانان دوران مختلف به ساخت دیوار چین پرداختند. تا اینکه طول دیوار به ۲۰ هزار کیلومتر رسید. این میزان معادل گردش به دور کره زمین است.

دیواری که امروزه قابل مشاهده است، دیوار متعلق به سلسله مینگ (۱۴۰۰ - ۱۶۴۱ میلادی) است از غرب به دروازه «جايو گوان» در استان گانسو چین و از شرق به ساحل رود یالو جیان در استان لیانونینگ در شمال شرقی چین منتهی می‌شود و در میان آن ۹ استان، شهر و ناحیه خود اختبار به طول ۱۶۲۲ کیلومتر وجود دارد و مردم آنرا دیوار طولانی مینامند.

دیوار چین به عنوان پروردگاری بر روی کوهها ساخته می‌شد از بیانها مراجع و لجن زارها عبور میکرد. کارگران طبق عوارض زمینی ساختار متفاوتی برای ایجاد دیوار در نظر گرفتند که درایت و عقل نیاکان چین را نشان میدهد. دیوار بر مسیر کوههای پر فراز و نشیب امتداد یافته است. در بیرون دیوار پرگاه‌های بلند دیده می‌شود. در واقع کوه و دیوار به یکدیگر پیوند خورده اند؛ لذا دشمن به هیچ وجه قادر به نفوذ به این دیوار نبود.

دیوار چین معمولاً با اجرهای بزرگ و سنگ مستحکم ساخته شده و در وسط ان خاک و خرد سنگ ریخته شده و ارتفاع آن ۱۲ متر است در پهنه‌ای دیوار برازی عبور چهار اسب کافی است و در یک ردیف عرض آن ۰-۰۰ متر است تا در زمان انتقال غلات و سلاحها مشکلی ایجاد نشود. طرف درونی دیوار، نرده سنگی و در وجود دارد که به آسانی حرکت می‌کند. در فالسله معینی سکوی دیواری و یا برج آتش برای خبررسانی ساخته شده است. سکوی دیواری برای ذخیره سلاحها و غلات و استراحت سربازان است و در جنگ مخفیگاه بوده است. هنگامی که دشمن دست به حمله می‌زد برجهای آتش روش میکردند و سراسر کشور از حمله آگاه می‌شدند. اکنون مقاومت دیوار چین به عنوان یک مالیق نظامی از بین رفته است. اما زیبایی معماري مخصوص آن دیدنی است. زیبایی دیوار چین پر ابهت، و باعظم است. از دور دیواری بلند و پر بیچ و خم بر روی کوهها همانند ازدهایی در حال حرکت به چشم میخورد و صحنه‌ای شکوهمند ایجاد شده است. دیوار چین دارای اهمیت تاریخی و فرهنگی و ارزش دیدنی است. چنین ها میگویند «کسی که به دیوار چین صعود نکرده باشد، قهرمان نیست.»

بازی های آسیایی:

بازیهای آسیایی که آسیاد هم خوانده میشود، رویدادی چند ورزشی است که هر ۴ سال یکبار ورزشکاران کشورهای مختلف سراسر قاره آسیا برگزار میشود. در هر رشته نشانهای طلا برای مقام اول، نقره برای مقام دوم و برنز برای مقام سوم توزیع میشود. نخستین دوره این بازیها در سال ۵۹۱ میلادی برگزار شد.

دومین دوره بازیهای آسیایی به فاصله ۳ سال از دور اول اجرا شد؛ اما بعد از آن دوره، بازه زمانی ۴ ساله تا به امروز رعایت شده است. تا سال ۱۱۰۰ در مجموع ۳۸۸۱ مدال طلا، ۳۸۸۱ مدال نقره و ۴۹۴۸ مدال برنز در میان ورزشکاران حاضر توزیع شده است.

تاریخچه بازی های آسیایی

سال دوره میزبان تاریخ شرکت کنندگان ورزشکاران رشته ورزشی
۱۵۹۱ ۱۱-۱۱ ۴۸۵۶ دهلی نو، هند مارس ۱

۱۵۹۴ ۲ مانیل، فیلیپین می ۱۵۵۷۹ ۸ ۱-۵

۱۵۹۸ ۱۱ ۱۶ ۱.۸۸۹ ۱۱ توکیو، ژاپن می ۳

۱۵۶۸ ۴ جاکارتا، اندونزی آگوست-۱۴ سپتامبر ۱۱ ۱۸ ۱.۴۶۹

۱۵۶۶ ۵ بانکوک، تایلند دسامبر ۱۴ ۱۶ ۱.۵۴۹

۱۵۷۹ ۶ بانکوک، تایلند آگوست-۱۴ سپتامبر ۱۱ ۱۶ ۱.۴۹۹

۱۵۷۴ ۷ تهران، ایران سپتامبر ۱۶ ۱۵ ۱.۹۱۹

۱۵۷۶ ۸ بانکوک، تایلند دسامبر ۱۵ ۱۵ ۱.۸۴۸

۱۵۸۸ ۹ دهلی نو، هند نوامبر-۱۵ دسامبر ۸۱ ۱.۴۱۱

۱۵۸۶ ۱۰ سئول، کره جنوبی سپتامبر-۱۹۸۸ ۴.۸۱۵ ۸۹

۱۵۵۹ ۱۱ پکن، چین سپتامبر-۱۸۸۸ ۸۵ ۱۶ ۶.۱۸۸

۱۵۵۴ ۱۴ ۴۸ ۶.۸۸۸ ۸-۱۶ هیروشیما، ژاپن اکتبر ۱۲

۱۵۵۸ ۱۳ بانکوک، تایلند

فصل دهم

فعالیت ۱ : ضلع شمالشرقی در فلات تبت(غرب چین) ---- ضلع شمالغربی به تنگه های بسُفر و داردانل (مرز آسیا و ترکیه و جدا کننده قسمت اروپایی ترکیه از آسیا) ----- ضلع جنوبی به تنگه باپ المندب

فعالیت ۲ : به قاره های از سمت شمالغرب به اروپا ، واژ سمت مغرب به آفریقا

فعالیت ۳ : خلیج فارس و دریای عمان در مرکز و جنوب شرقی آن --- اقیانوس هند درمشرق آن -- خلیج عَذَن و دریای سرخ جنوب و جنوب غربی -- دریای مدیترانه در مغرب --- دریای سیاه در شمالغربی --- دریای خزر در شمال آن.

فعالیت ۴ - عربستان سعودی با وسعت ۱,۶۴۸,۱۹۵ کیلومترمربع - ایران با وسعت ۲,۱۴۹,۶۹۰ کیلومترمربع

فعالیت ۵ - آب و هوای گرم و خشک (عربستان ، بیابان های ایران، قسمتی از پاکستان و عراق) -- آب و هوای گرم و شرجی (سواحل جنوبی ایران، سواحل دریای سرخ ، سواحل کشورهای پاکستان) -- آب و هوای مدیترانه ای (سواحل دریای مدیترانه کشورهایی مثل ترکیه، لبنان، سوریه و فلسطین) آب و هوای سردکوهستانی (رشته کوه های بلند ایران، افغانستان و پاکستان - فلات آناتولی و منطقه قفقاز)

فعالیت ۶ : الف) پاکستان ۱۸۰ میلیون نفر ب) ایران ۷۸ میلیون نفر ج) ترکیه ۷۳ میلیون نفر
د) عراق ۳۰ میلیون نفر

فعالیت ۷ : الف) زبان عربی: کشورهایی مانند عربستان، یمن، عمان ب) فارسی: کشورهایی مانند ایران، افغانستان و تاجیکستان ج) ترکی کشورهایی مانند ترکیه ، ایران و جمهوری آذربایجان د) اردو: کشورهای افغانستان و پاکستان

فعالیت ۸ : عربستان با مساحت ۲,۱۴۹,۶۹۰ کیلومترمربع فقط ۲۷ میلیون نفر جمعیت دارد. که به علت آب و هوای گرم و خشک، تبخیر شدید، پوشش گیاهی فقیر و شن زارهای و ماسه زارهای فراوان بسیار کم جمعیت است.

فعالیت ۹ : الف) واپسیه بودن بخش زیادی از دخل و خرچ کشور به فروش نفت
ب) توجه کمتر به بخش های دیگر اقتصادی
ج) توجه کمتر به کارآفرینی
د) بخش مهمی از درآمدهای حاصل از فروش نفت صرف وارد کردن کالاهای صنعتی ، غذایی و دارویی می شود و بدین ترتیب دوباره به جیب کشورهای خرید کننده نفت بر می گردد
ه) بحران های شدید اقتصادی ، سیاسی و اجتماعی در صورت کاهش جهانی قیمت نفت
و) نبودن منابع جایگزین با توجه به محدودیت منابع نفتی

عالیت ۱۰ : * دین اسلام * زبان عربی *** داشتن منابع نفت و گاز *** پیوندهای فرهنگی و تاریخی

- ۱ - الف) ارزانترین وسیله‌ی حمل و نقل کالا و مسافر در جهان است به طوری که امروزه ۹۰درصد مبادلات جهانی از طریق دریا صورت می‌گیرد.
- ب) بسیاری از کشورهای پیشرفت‌جهان ابتدا در صنعت دریایی پیشرفت کرده‌اند.
- ج) دریا منشأ ثروتها و نعمتها فراوان است.
- د) اهمیت ماهیگیری و موجودات آبزی
- ه) وجود منابع عظیم نفت و گاز
- و) اهمیت استراتژیک و نظامی و تسلط بر ملت‌های دیگر از نظر فرهنگی سیاسی و اجتماعی و تمدنی
- ز) ارتباط آسان با دنیای خارج و پیرامونی خود.
- ح) سواحل دریاها واقیانوس‌ها یکی از عوامل جذب گردشگر و کسب درآمد است

۲ : الف) درگیری برسر تسلط بر منابع نفت و گاز منطقه

ب) تسلط بر آبراهه‌های مهم منطقه

- ج) حضور قدرت‌های بزرگ جهانی برای غارت منابع منطقه و دامن زدن به بسیاری از اختلافات.
- د) تشکیل رژیم غاصب اسرائیل واهدافی که به دنبال آن است (شعار نیل تا فرات)
- ه) تنوع قوم و نژادی و مذهبی در منطقه
- و) ترس از گسترش دین اسلام در مناطق دیگر از جمله اروپا و آمریکا که این کشور همواره سعی کرده‌اند کشورهای اسلامی را به مسائل داخلی خود مشغول کنند
- ز) فروش و رونق قابل توجه بازار تجهیزات جنگی کشورهای قدرتمند.

۳ : زمینه‌ها برای پیشرفت‌ها و توسعه فرهنگی، اقتصادی، سیاسی و علمی جهان اسلام فراهم خواهد شد (چیزی که کشورهای سلطه‌جو از آن هراس دارند)

- ۴ : الف) دریست شرقی دریای مدیترانه
- ب) سوریه، لبنان، اردن و مصر
- ج) در بخش جنوب غربی فلسطین

الف) نخست از جنبه الهی و اسلامی که به حکم فطرت الهی موظف به پشتیبانی از مظلومان در برابر ظالمان هستیم، صرف نظر از اینکه مظلوم یا ظالم مسلمان باشد یا نباشد

ب) به عنوان مسلمان وظیفه شرعی مان ایجاب می کند که از کیان اسلامی مان حمایت کنیم بویژه فلسطین و بیتالمقدس که از لحاظ فرهنگی، تاریخی و سیاسی جزء جدایی ناپذیر دین ماست،

ج) در قرآن و روایات ائمه معصومین، حمایت و یاری رساندن به مظلومین جهان بسیار سفارش شده است،

د) ضمن اینکه «قدس در مفاهیم دینی اسلام اهمیت بسزایی دارد. این اهمیت به این جهت است که بیتالمقدس نخستین قبله امت اسلام و یکی از سه مکان مقدس اسلامی پس از بیت الله الحرام در مکه و مسجدالنبوی در مدینه است.

ه) قدس سرزمین اسراء و معراج است و این مسأله که چرا پیامبر (ص) از مکه به معراج نرفت بلکه از مکه به بیت المقدس و پس از آن به معراج رفت، نشان دهنده جایگاه خاصی است که این شهر در تفکر اسلامی دارد.

و) در این شهر نمادهای اسلامی بسیاری چون مسجد الاقصی، مسجد قبہ الصخره، دیوار بُراق و غیره که همه از نمادهای اسلامی است وجود دارد. این شهر سرزمین انبیاء است. با این همه تاریخ پرشکوه دینی اسلام، شایسته نیست که امت اسلام در مقابل اشغال این سرزمین به دست کفار صهیونیست واکنش مثبت و عملی از خود نشان ندهد.»

ز) توجه به اهداف تشکیل رژیم صهیونیستی هیچ شک و شبهه ای برای مسلمانان و مخصوصاً ایران نمی گذارد هر قدمی که صهیونیست ها به اهداف خود نزدیک شوند به همان اندازه بقیه مسلمانان نیز اسیب خواهند دید << دست یابی به هدف نیل تا فرات - فراتی که نزدیک مرزهای ماست - و منطقه کردستان (که شامل بخش هایی از کشورهای ایران، ترکیه، عراق و سوریه می شود) که به اعتقاد صهیونیست ها متعلق به آباء و اجداد آنهاست و نیز سرزمین شیراز هم از جمله اهداف دیگر آنهاست >>

فصل یازدهم

سواحل	رودها	آب و هوای	ناهمواری ها	و سعت	اروپا
سواحل اروپا دارای بردگی ها، خلیج های زیادی است که برای ایجاد بندر مناسب است و اغلب شهر های آن بندرگاه دارند	دارای رودهای نسبتاً برابر ودالمنی است و بیشتر رودهای آن قابل کشتیرانی است	به طور کلی آب و هوای معتدل دارد	اروپا به دو بخش اروبای جوان و بیر تقسیم می شود و بخش وسیع آن را جلگه های بنهاور فراگرفته اند و جنوب آن شامل رشته کوه های بلندآلپ میشود	با ده میلیون کیلومتر مربع مساحت بکی از قاره های کم و سعت جهان است	
سواحل افریقا صاف و بدون بریدگی است برای ساخت بندر مناسب نیستند به همین دلیل تعداد شهرهای بندری آن نسبت به قاره های دیگر بسیار کم است	- دارای رودخانه های برابر است و بیشتر رودهای آن به علت آبشارها و تنداب ها قابل کشتیرانی نیستند	به طور کلی قاره ای گرم و بدون زمستان است	- فلاتی وسیع و کم ارتفاع است - کوههای بلند و جلگه های وسیع نسبت به اروپا و سعت کمی دارند. - ناهمواری های شرق آن درنتیجه گسل ایجاد شده اند	با سی میلیون کیلومتر مربع مساحت بعداز آسیا دومین قاره و سیع جهان است	افریقا

فعالیت ۴ (صفحه ۱۴۱):

الف) پله . زیرا تمامی فعالیت ها و نیازهای انسانی از تهیه خوراک و پوشاش و مسکن گرفته تا شیوه رفتارهای اجتماعی و خلقیات و تجارت همه و همه از طبیعت تأثیر پذیرفته اند.

ب) اروپا . زیرا اروپا دارای آب و هوای معتدل، جلگه های وسیع و حاصلخیز، رودهای پاپ و قابل کشتیرانی و بارندگی فراوان است. بنابراین مردم افریقا برای سازگاری با طبیعت و گذران زندگی باید تلاش بیشتری بکنند.

ج) بله انسان می تواند با هر نوع شرایط کنار بیاید و بر شرایط سخت غلبه کند

تصویر شماره ۳: برج پیزا در ایتالیا:

تصویر شماره ۴: کلیسای سانتاماریا واقع در شهر ونیز ایتالیا:

فعالیت ۳ (صفحه ۱۴۹):

الف) اهرام مصر و مجسمه ابوالهول

ب) زیرا کشور مراکش در سواحل دریای مدیترانه قرار دارد و زیتون نیز از محصولات ویژه آب و هوای مدیترانه‌ای است.

فعالیت ۴ (صفحه ۱۴۹):

کاکائو، به دانه‌های چرب تخمیر شده و خشک شده درخت کاکائو اطلاق می‌شود. از این دانه‌ها برای تهیهٔ ی شکلات استفاده می‌گردد. همچنین به پودر خشکی که با آسیاب نمودن و گرفتن چربی دانه کاکائو به دست می‌آید هم کاکائو می‌گویند. این گیاه از نظر خواص و خصوصیات، به قهقهه شباهت دارد.

کاکائو را از دانه‌های درخت کاکائو تهیه می‌کردد که منشاء این گیاه، نواحی کوهستانی اطراف حوزهٔ رود آمازون و همچنین اورینتو واقع در آمریکای جنوبی بود. این درخت را مردمان تمدن مایا به آمریکای مرکزی شناساندند و بعدها در مکزیک هم کاشته می‌شد. گیاه کاکائو در هفت میلیون هکتار از اراضی کره زمین کشت می‌شود. تقریباً ۴۰ درصد از کاکائو تولید شده در سراسر جهان را سه ناحیهٔ ساحل عاج، غنا واندونزی تولید می‌کنند (هر کدام تقریباً ۱۵ درصد کاکائو تولید می‌گردند). کشورهای دیگر از جمله برباد، نیجریه و کامرون به میزان کمتر کاکائو تولید می‌نمایند. سالانه سه میلیون تن کاکائو تولید می‌شود. کشورهای هلند و ایالات متحده آمریکا بیشترین تولید فراورده‌های کاکائو را بر عهده دارند.

موارد استفاده:

ز کاکائو برای مصارف مختلف استفاده می‌گردد. در تهیهٔ انواع کیک، در انواع نوشیدنی و برای تزئین مواد غذایی مختلف و همراه با خامه (خامه شکلاتی) از پودر کاکائو، استفاده می‌شود.

جدا از خوشمزه بودن و عطر و طعم آن، کاکائو برای سلامتی هم با اهمیت است. این ماده خواص آنتی اکسیدان داشته که ضد سرطان است. کاکائو سه برابر چای سبز، از ابتلا به سرطان جلوگیری می‌نماید.

کاکائو به عنوان دارویی ارزی بخش، شادی‌آفرین و تقویت‌کننده قلب شناخته می‌شود. در بعضی از مطالعات ثابت شده است کاکائو باعث کاهش فشار خون و تنظیم کلسترول بد در خون می‌شود. این گیاه به عنوان ضد عفونی کشیده و انگل کش نیز مورد استفاده قرار می‌گیرد.

ضررها:

این کاکائوها علاوه بر خواصی که ذکر شد مضراتی برای مبتلایان به برخی بیماری‌ها دارد:

صرف بیش از حد شکلات خطر اضافه وزن و پیامدهای ناشی از آن را به دنبال خواهد داشت در افراد مبتلا به آلرژی‌های غذایی، کاکائو به دلیل داشتن میزان زیاد ماده خشک ممکن است آلرژی آنها را تشدید کند. همچنین این شکلات‌ها در افرادی که مبتلا به عارضهٔ کهیر هستند، ممکن است موجب تشدید بیماری شود.

شکلات‌های تلخ به دلیل داشتن کافئین زیاد برای افراد ماضطرب باید بسیار محدود شود، زیرا باعث افزایش اضطراب می‌شوند و به دلیل همین کافئین زیاد در خانمهای مبتلا به بیماری فیبروکیستیک سینه باعث تشدید عوارض بیماری می‌شود. کافئین اسیدمعده را افزایش می‌دهد و ممکن است باعث و خامت زخم معده در افراد مبتلا به این بیماری شود.

کافئین ماده‌ای محرك است و فاعلیت آن تا ۲۰ ساعت در بدن باقی می‌ماند. از این‌رو، افراد مبتلا به بی‌خوابی نیز باید از مصرف این گونه شکلات‌ها خودداری کنند. با توجه به این که شکلات یکی از موادی است که نسبت آرژینین به لیزین (از انواع آمینو اسید) در آن زیاد است، به افرادی که زمینهٔ تیحال زدن دارند توصیه می‌شود کمتر مصرف کنند. افرادی که کلیهٔ سنگ بیاز دارند و همچنین افراد مبتلا به سیروز کبدی مصرف این نوع شکلات‌ها به ترتیب به دلیل داشتن اگزالت و مس زیاد توصیه نمی‌شود.

کاتوچو از گیاهان خاصی گرفته می‌شود. در واقع بیش از ۴۰۰ نوع گیاه وجود دارد که از شیرابه آنها مقداری مختلفی کاتوچو به دست می‌آید. قسمت اعظم کاتوچوی طبیعی جهان را درخت «هوابر زیلینسیس» تولید می‌کند. این درخت که طول آن به بیش از ۲۵ متر می‌رسد، يومی کشور بزرگ است. در حال حاضر، بزرگترین منابع کاتوچوی طبیعی جهان در «مالایا» واقع در جنوب شرقی آسیا قرار دارد.

برای تهیه کاتوچو ابتدا شکافی در تنه درخت به وجود می‌آورند و سپس شیرابه سفید رنگی را که از شکاف خارج می‌شود، جمع آوری می‌کنند. این شیرابه را پس از آنکه سفت و خشک شد، به صورت ورقه در می‌آورند. به این ترتیب ورقه‌های کاتوچوی خام برای صدور به سایر کشورها آماده می‌شوند. جالب است بدانید که کاتوچوی خام، ماده‌ای سست و چسبناک است و خاصیت کشسانی زیادی ندارد. استحکام و کشسانی کاتوچو را با افزودن گوگرد افزایش می‌دهند. به این کار «ولکانیزه» می‌گویند. بعد از عمل ولکانیزه، مواد پرکننده (ممولاً دوده کربن) به کاتوچو افزوده می‌شود تا کشسانی و قدرت آن باز هم افزایش یابد. پس از طی این مراحل، کاتوچوی خام به ماده‌ای با خاصیت کشسانی زیاد تبدیل می‌شود و مورد استفاده قرار می‌گیرد. البته تولید کاتوچو با این روش بسیار گران و پرهزینه است.

کاتوچو یا لاستیک جزو مواد بسیار ضروری در زندگی مدرن امروزی است کاتوچو به دلیل خواص کشسانی فوق العاده اش برای ساخت انواع محصولات اعم از لوازم بیمارستانی، وسایل خانگی و اسباب بازی مورد استفاده قرار می‌گیرد. این ماده در صنعت نیز کاربردهای فراوانی دارد.

کاتوچوی طبیعی و مصنوعی

کاتوچوی طبیعی در شیره درختی به نام هو، Hevea وجود دارد و از پلیمر شدن هیدروکربنی به نام ۲-متیل-۱-بوتان معروف به ایزوپرن بوجود می‌آید. با توجه بینکه در فرمول ساختمانی کاتوچو یا لانکس طبیعی هنوز یک پیوند دوگانه وجود دارد، به همین دلیل وقتی کاتوچو را با گوگرد یا سولفور حرارت دهیم، این تک‌پارها، پیوند پی را باز می‌کنند و با ظرفیت‌های آزاد شده، اتم گوگرد را می‌گیرند. در نتیجه کاتوچو به لاستیک تبدیل می‌گردد.

حرارت دادن کاتوچو با گوگرد و تولید لاستیک را اصطلاحاً ولکانیزاسیون می‌نامند. به همین دلیل، لاستیک حاصل را نیز، «کاتوچوی ولکانیزه» گویند. چند نوعی کاتوچوی مصنوعی نیز ساخته شده‌اند که از مواردی مانند ۱ و ۳- بوتادی ای و جسمی به نام ۲-کلرو- ۱ و ۳- بوتادین معروف به «کلروپرن» و جسم دیگری به فرمول ۲ و ۳- دی متیل- ۱ و ۳- بوتادین بتنهایی یا مخلوط درست شده‌اند. کلروپرن به راحتی بسیاریده (پلیمریزه) شده و به نوعی کاتوچوی مصنوعی به نام «تشوپرن» تبدیل می‌شود.

منابع طبیعی و پر رمی	منبع	جمعیت	و ستد جمعیت	محصولات کشاورزی	صنعت
دارای منابع طبیعی و پر رمی رمی سیار عیتی است مانند حنکل‌ها، معادن طلا، الماس، مس، نفت و... و سعیت	رسانید	رسانید	رسانید	رسانید	رسانید
با سی میلیون کیلومتر مربع مساحت بکی از دومن فاره وسیع جهان است	رسانید	رسانید	رسانید	رسانید	رسانید
رسانید به مساحتی کمی دارد	رسانید	رسانید	رسانید	رسانید	رسانید
به علت نوع بندگی و ریاضی بودن راد و ولد رسید جمعیت آن بسیار باین و در برخی از کشورها منفی است.	رسانید	رسانید	رسانید	رسانید	رسانید
محصولات کشاورزی آن میتوان است از محصولات گرم‌سیری و اسیلواری گرفته نا محصولات مدیرانه ای دران به عمل می‌آید مانند: فهوه کاکائو بسیار کمی شیر به روش سنتی کشت می‌شود	رسانید	رسانید	رسانید	رسانید	رسانید
به دلیل سیاست‌های استعمالی اروپاییان در صنعت و سند تکرده اند و سیاست نامی کمده مواد اولیه کشاورزی و معده‌ی مهمی از صادرات آنها را تسکیل می‌دهد.	رسانید	رسانید	رسانید	رسانید	رسانید

فصل دوازدهم

: اقیانوس منجمد شمالی ، اقیانوس اطلس ، اقیانوس آرام ، خلیج مکزیک
: رود می سی سی پی ، رود میسوری ، جلگه می سی سی پی
: رود آمازون ، جلگه آمازون ، رود پارانا ، جلگه پارانا
: رشته کوه راکی : رشته کوه آند : توده آپالاش : توده بربزیل : کاتال پاناما

فعالیت ۲ صفحه ۱۵۴

: امریکای مرکزی و جنوبی زیرا هردو نزدیک به خط استوا هستند و آب و هوای پوشش های گیاهی مشابهی دارند.

فعالیت ۳ صفحه ۱۵۴

رود آمازون به اقیانوس اطلس میریزد و در کشور بربزیل جریان دارد.

فعالیت ۴ صفحه ۱۵۹

عنوان	شاهدت ها	امریکای شمالی	امریکای جنوبی
ویژگی های طبیعی	هردو دارای جلگه های وسیع ، رودهای برآب، رشته کوه های بلند در سمت غرب و توده های کم ارتفاع و قدیمی در سمت مشرق هستند	- آب و هوای سرد و قطبی و برا آب و هوای معتدل و سمعت زیادی دارد - و سمعت سرزمین های قابل کشت	- دارای آب و هوای گرم و مرطوب استواری و جنگل های اسوه گرمسیری است - آب و هوای گرم مداری با یک فصل بارانی و یک فصل خشک با علفرارهای ساوان

عنوان	شاهدت ها	امریکای شمالی	امریکای جنوبی
دین، ربان و فرهنگ	دین و فرهنگ و زبان هردو فرم است ریشه اروپایی است	- پیشتر مردم آن مذهب کاتولیک دارند. - دارای فرهنگ لاتین هستند و زبان مردم آن اسپانیایی و یا بریتانی است	- پیشتر مردم آن مذهب بروئستان دارند. - دارای فرهنگ انگلوساکسون هستند و زبان مردم آن انگلیسی است

اقتصادی	در هر دو قسمت شرایط وامکانات و معادن منابع طبیعی فراوانی وجود دارد که شرایط را برای رسیدن امداده کرده است	ارنسطر اقتصادی و دامداری صنعتی و تجارتی است	ارنسطر اقتصادی و دامداری صنعتی و تجارتی است
		- دارای کشاورزی فاصله زیادی ندارد. - تولید و صادر کننده محصولات کشاورزی و معدنی به صورت مواد اولیه و حام هستند.	- دارای کشاورزی و تولید و صادر کننده محصولات صنعتی، ماشین آلات و خودرو و اسلحه

آبشار نیاگارا : آبشارهای نیاگارا، ترکیبی از دو آبشار بسیار بزرگ و یک آبشار کوچک‌تر می‌باشد که بر رودخانه نیاگارا واقع است. از لحاظ موقعیت جغرافیایی آبشار نیاگارا در مرز ایالت نیویورک در آمریکا و کانادا در جنوب استان انتاریو بین دو شهر نیاگارا فالز اونتاریو و نیاگارا فالز نیویورک قرار دارد. آبشار بزرگ‌تر اصطلاحاً به آبشار کانادایی یا آبشار نعل اسب معروف است و آبشار کوچک‌تر به آبشار آمریکایی معروف است.

علت اصلی شهرت آبشار نیاگارا نه به علت ارتفاع آن بلکه به علت عریض بودن آن است. به طور متوسط نزدیک به ۱۱۰ هزار متر مکعب آب از آبشارها در دقیقه سرازیر می‌گردد. آبشارهای نیاگارا در فاصله‌ی بیست دقیقه‌ای شهر بوفالو آمریکا و نود دقیقه‌ای شهر تورنتو کانادا قرار دارد.

متخصصان و دانشمندان کشورهای دیگر با پول و امکانات کشور خودشان درس می‌خوانند و بعد از مهاجرت دانش و تخصص و مهارت خود

را به جای مردم کشورشان در اختیار کشورهای صنعتی قرار می‌دهند و موجب عقب ماندگی کشور خود و پیشرفت و توسعه‌ی روزافزون کشور مبداء می‌شوند.

فعالیت ۱ صفحه ۱۶۰

- جزایر استرالیا به سه دسته تقسیم می شوند که عبارتند از:
- الف) جزایر پولی نزی مانند: فیجی، ساموآ و تونگا
 - ب) جزایر میکرونزی مانند: گواه، جزایر ماریانا، کارولین
 - ج) جزایر ملانزی مانند: جزایر سلیمان، کالدونیای جدید، جزایر مالوکو، وانواتو

فعالیت ۲ ص ۱۶۰

قاره استرالیا در نیمکره جنوبی قرار دارد زیرا در جنوب خط استوا واقع شده است

فعالیت ۳ ص ۱۶۰

استرالیا از طرف مشرق به اقیانوس ارام و از طرف مغرب به اقیانوس هند مربوط می شود

فعالیت های ۴، ۵، ۶ و ۷ صفحه ۱۶۲

۴: رشته کوه ها در شرق استرالیا به موازات سواحل اقیانوس آرام کشیده شده اند

۵: در نیمهٔ غربی استرالیا فلات غربی و بیابان بزرگ ویکتوریا قرار دارد

۶: جلگهٔ مرکزی از ابرفت رو دارلینگ به وجود آمده است و این رود به خلیج بزرگ استرالیا می ریزد

۷: بیابان ویکتوریا

کاربرگهٔ شماره ۱۸

اقیانوس هند و اقیانوس آرام — : رود دارلینگ، جلگهٔ مرکزی، فلات غربی

: کشور زلاند نو و پایتخت آن بندر ولینگتون — : پایتخت کانبرا بنادر مهم سیدنی و

ملبورن

: مدار راس الجدی — سد بزرگ مرجانی در شمال شرقی استرالیا قرار دارد.

فعالیت ۱۰-ص ۱۶۵

چون این قاره به دست اروپائیان کشف و مورد شناسایی واقع شده اند بنابراین بسیاری از نام های موجود در آن از نام کاشفان و یا از اروپا گرفته شده است.

Biamoz.com | بیاموز

بزرگترین مرجع آموزشی و نمونه سوالات درسی تمامی مقاطع

شامل انواع | نمونه سوالات | فصل به فصل | پایان ترم | جزوه |
ویدئوهای آموزشی | گام به گام | طرح درس | طرح جابر | و ...

اینستاگرام

گروه تلگرام

کanal تلگرام

برای ورود به هر پایه در سایت ما روی اسم آن کلیک کنید

دبستان

ششم

پنجم

چهارم

سوم

دوم

اول

متوسطه اول

نهم

هشتم

هفتم

متوسطه دوم

دوازدهم

یازدهم

دهم